

העלון לאברכי כולל, בני הישיבות וכלל לומדי התורה

האיחוד בחידוד

המאחד בקרבו חידודים ותשובות בהלכה ובאגדה

לע"נ ר' שמעון יהודה בן הגה"צ ר' אברהם יעקב (זיידל) עפשטיין זצוקלה"ה

נפלאות מתורתך

"שלח לך אֲנָשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵיֶשֶׁת אֶחָד מִלְּמַשָּׁה אֲבָתָיו תִּשְׁלַחְוּ כָּל נָשִׁיֹא בָהֶם". במדבר י"ג ב'.

כל הלמד פסוק זה מתפלא על כפילות השלוח 'איש אחד איש אחד', מדוע הוצרכה התורה לכפול זאת, ומה היה חסר לא התורה כתבה 'איש אחד' רק פעם אחת, וכי לא היינו מבינים שכל שבט ישלחו מרגל אחד.

זאת ועוד, שהרי בפסוקים הסמוכים התורה מנתה את שמות המרגלים, ויחסה כל אחד לשבטו, ובסיום מנין זה נאמר (שם ט"ז): "אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ...", הרי שרק אלו השנים עשר המנינים כל אחד לשבטו, הם שנשלחו לתור את הארץ, אם כן לשם מה כפלה התורה לכתוב 'איש אחד איש אחד'.

והנה בירושלמי סוטה פ"א ה"ה (ל"ב ב'), והביאום התוס' בסוטה ל"ד א' ד"ה טורט"ו, הביאו מחלוקת תנאים במספר המרגלים שנשלחו, שלדעת רבי עקיבא אכן היו שנים וארבעה מרגלים, שמכל שבט נשלחו שני מרגלים, וכפי שלמד מכפילות השלוח 'איש אחד איש אחד', ואילו דעת רבי שמעאל כפשוטו של מקרא, שהיו שנים עשר מרגלים, ולפי דבריו צ"ב מדוע כפלה התורה וכפי שהקטנו.

ובאמת שהעניין בדברי הירושלמי יראה שאף לדברי רבי שמעאל, לא קשה דבר, שמבואר בירושלמי שם ע"פ קרבן העדה ופני משה, שהוא 'שלישית', שלומד בכל התורה, היכן שנכתב לשון כפולה, אמרין 'דיברה תורה כלשון בני אדם', ולכן אין שום רבותא בכפילות השלוח, כי כך הרגילות לומר. כמו כן לדברי רבי עקיבא שהיו עשרים וארבעה מרגלים, ונתנומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

וגם אם נאמר שתיבות אלו 'בסדס אל תבא נפש' מדברים רק על שבת שמעון, הקשה המהרש"א בח"א שם, מדוע מאושה הוא שמעון יותר מכל השבטים במעשה המרגלים, שבו היו שותפים כל העדה הרעה של עשרת המרגלים שבאו מרוב השבטים.

ובאמת בתנאומה ויחי' לדרשו פסוק זה באופן אחר: "בסדס אל תבא נפש. כשיעמוד זמרי ויונה עם כזבי, אל יזכר נפשו בהם", "וכפשי" ע"פ...". כסדס אל תבא נפש. זה מעשה זמרי, שנתקבצו שבטו של שמעון להביא את המדינות ותנאומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

וגם אם נאמר שתיבות אלו 'בסדס אל תבא נפש' מדברים רק על שבת שמעון, הקשה המהרש"א בח"א שם, מדוע מאושה הוא שמעון יותר מכל השבטים במעשה המרגלים, שבו היו שותפים כל העדה הרעה של עשרת המרגלים שבאו מרוב השבטים.

ובאמת בתנאומה ויחי' לדרשו פסוק זה באופן אחר: "בסדס אל תבא נפש. כשיעמוד זמרי ויונה עם כזבי, אל יזכר נפשו בהם", "וכפשי" ע"פ...". כסדס אל תבא נפש. זה מעשה זמרי, שנתקבצו שבטו של שמעון להביא את המדינות ותנאומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

וגם אם נאמר שתיבות אלו 'בסדס אל תבא נפש' מדברים רק על שבת שמעון, הקשה המהרש"א בח"א שם, מדוע מאושה הוא שמעון יותר מכל השבטים במעשה המרגלים, שבו היו שותפים כל העדה הרעה של עשרת המרגלים שבאו מרוב השבטים.

ובאמת בתנאומה ויחי' לדרשו פסוק זה באופן אחר: "בסדס אל תבא נפש. כשיעמוד זמרי ויונה עם כזבי, אל יזכר נפשו בהם", "וכפשי" ע"פ...". כסדס אל תבא נפש. זה מעשה זמרי, שנתקבצו שבטו של שמעון להביא את המדינות ותנאומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

וגם אם נאמר שתיבות אלו 'בסדס אל תבא נפש' מדברים רק על שבת שמעון, הקשה המהרש"א בח"א שם, מדוע מאושה הוא שמעון יותר מכל השבטים במעשה המרגלים, שבו היו שותפים כל העדה הרעה של עשרת המרגלים שבאו מרוב השבטים.

ובאמת בתנאומה ויחי' לדרשו פסוק זה באופן אחר: "בסדס אל תבא נפש. כשיעמוד זמרי ויונה עם כזבי, אל יזכר נפשו בהם", "וכפשי" ע"פ...". כסדס אל תבא נפש. זה מעשה זמרי, שנתקבצו שבטו של שמעון להביא את המדינות ותנאומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

וגם אם נאמר שתיבות אלו 'בסדס אל תבא נפש' מדברים רק על שבת שמעון, הקשה המהרש"א בח"א שם, מדוע מאושה הוא שמעון יותר מכל השבטים במעשה המרגלים, שבו היו שותפים כל העדה הרעה של עשרת המרגלים שבאו מרוב השבטים.

ובאמת בתנאומה ויחי' לדרשו פסוק זה באופן אחר: "בסדס אל תבא נפש. כשיעמוד זמרי ויונה עם כזבי, אל יזכר נפשו בהם", "וכפשי" ע"פ...". כסדס אל תבא נפש. זה מעשה זמרי, שנתקבצו שבטו של שמעון להביא את המדינות ותנאומה קורח ד' ועוד): "בסדס אל תבא נפש. אלו מרגלים; בקהלת אל תחד כבדי. זה עדת קרח".

ודרשו זו צריכה תלמוד, היתנה 'שקבל' מרמז על עדת קרח, אל מדוע 'בסדס' מרמז על המרגלים, איזה סדרות היו שם, שהרי דבריהם היו שקר וכזב והוצאת דיבה חסרת כל בסיס וטעם, ולכאורה היה ראוי לומר 'בשקד' או 'בכזבים' וכל כיוצא.

ובר מן דין, הרי כל הלמד דרשה זו עומד ותמה, מה הקשר והשייכות בין המרגלים לשבט לוי, אשר שבת לוי לא שלחו מרגל, כפי שראה מהפסוקים שבפרשתנו שמונת המרגלים לפי השבטים ואין שבת לוי עממם, ואם כן, מדוע הוכיח יעקב את לוי בענין המרגלים.

'מזל טוב וגדיא נאה'

ברכת מזל טוב שלוחה בזה מאת רבבות ישראל, קוראי עונג 'האיחוד בחידוד' לאברכי המופלג בתורה ויראה

אשר ידיו רב לו בבבלי וירושלמי, ראשונים ואחרונים וספרי המדרשים,

ומאיר עיני הנמים ונבונים בתורתו זה כמה שנים בגליונות 'שבת זכור',

המיוסדים על אדני ואבני פז שחצב וסיתת, ליקט ואסף מדברי חז"ל והמפרשים,

ובחכמתו ועמלו, בכל שנה מוסד ומתכן, טוה ושוזר, אורג ובונה תבנית מנוארת בו מתרבה הדעת והעמל, ובזכותו רבבות מקבלים את התורה באהבה, ובמי האורה זו תורה, וששים ושמיים כל הזוכים לאורו

ובשנה זו הוסיף ברכה מרובה כשהפליא לעשות בכתבית טעמי שמות החדשים במדורו הנפלא 'מענינא דירחא' ולאחרונה הוסיף להרבות שמחה לעמלי התורה בכתבית מדורי 'מענינא דסדרא' ו'מענינא דמועדא' ועוד

הרב שמעון שפירא שליט"א

ולכל משפחת שפירא הכבודה
בלידת בנו - נכדס נ"י

יה"ר שיזכו להכניסו בביתו של ר' אברהם אבינו ע"ה בעתו וזמנו, ולגדלו לתורה וחוכמה ומעשים טובים, יחד עם שאר יוצ"ח, מתוך רוב שמחה ונחת, ואך טוב וחסד כל הימים, מתוך בריות גופא ונחורא מעליא, המברכים, חברי מערכת 'האיחוד בחידוד', ורבבות 'קוראי עונג'

פרשת שלח תשע"ח

בליק

שנה י"ב

כתב חידה

בשם הראש לחסידים נקראתי,
הכהן והלוי ואף המגרש כמותי.

בכתבי הקודש רק אחת נזכרתי,
בייחוס המרובה במינוי נכתבתי.

שמו המכוער לבני קבעתי,
ובעקבות קד לו רעה גרמתי.

מי אני?

תזכורת: הקשר בין הדמות לפרשה הוא בחזקתה
או ברמיזה בפרשה או בפרש"י

מענינא דירחא

מולד חודש תמוז
ליל רביעי
בשעה 6:05.7

"א"ר חנינא, שמות
חדשים עלו מבבל"

(ב"ר מ"ח ט', ובעי"ז בירושלמי ר"ה פ"א ה"ב).

מה הטעם שנקרא
חודש 'תמוז'
בשם זה?

מעשה רב

במסגרת שמחה משפחתית בשבת קודש, ערכו בני המשפחה מניח פרטי תפילת ליל שבת קודש באולם שנסכר לרגל השמחה, הממשש בחלק מימי השנה ל'עודת נשים', וחלונותיו נשקפים להיכל בית הכנסת. לאחר תפילת שמונה עשרה, אמרו הש"ץ והציבור 'ויכולו', ועם סיומו פתח הש"ץ בברכת מעין שבע. ר' ראובן, אחד המשתתפים, פנה ותיקף לש"ץ ועורר, כי אין לומר ברכת מעין שבע במקום שאין מנין קבוע, ועל כן יש לו להפסיק במקומו, ולסיום כדן התחיל ברכה שלא כדרכו, שתלוי לפי מה שהספיק לומר, ומיד לאחר מכן לומר 'קדיש' ותתקבל.

לעומתו טען ר' שמעון, מתפלל נוסף שהיה שם, שכיין המשקום משמש לפרקים לעזרת נשים, ומה גם שחלונותיו נשקפים לבית הכנסת, דין המקום כבית הכנסת קבוע ויש לומר בו מעין שבע.

השיבו ר' ראובן, היות ועיקר תשמיש המקום הוא לאולם שמחות, לא לבית כנסת קבוע, אזי שימוש המועט כעזרת נשים אינו נותן לו שם ודין בית כנסת, אלא בטל הוא בעיקר תשמישו, ועל כן, דינו ותכליתו ביניהם היא גם לעזרת נשים, וכפי שחלונותיו נשקפים, ועל כן דינו כבית הכנסת לכל החפות לענין זה, ויש לומר בו ברכה מעין שבע. ועל"פ באופן שכבר התחיל הברכה, ודאי חזי לאיצטרופי להתיר לו לסיימה.

השאלה היא, הצדק עם מי?

בין חידות

איד יתכן שנים השותים לצמאונם,
אחד מותר לו לשתות בלא לברך
ואילו האחר אסור לו לשתות בלא
לברך (כששניהם באותו מצב
הלכתי, לא כשאחד בתוך הסעודה
או אונן וכיוצ"ב).

מענינא דסדרא

"בשבת... אסור להניח תפילין" (שו"ע או"ח ל"א א').
אלו פסוקים מפרשתנו נאמרו בעקבות הלכה זו?

ספרי 'קוראי עונג' - גליונות 'האיחוד בחידוד'
ערוכים בפאד והדו, בשני כרכים, באותיות מאירות עינים!
ניתן להשיג את הספרים ב'רשת יפה נוח', ספריית בני ברק,
ספרי הישיבה ירושלים (לפי ישיבת מיר), ובשאר חנויות הספרים המוכחות,
או בטל: 058-3226115 או במייל: ichudbchidud@gmail.com

סיפור ושאלה בצינו?

האמונה בה' היא אבן היסוד לכל החיים, שבה מחוייב כל אחד, ושכרה בצידה גם בעולם הזה, שעל דה ניתן לעמוד בסיבובות הבאים על כל אשר, כשיודעים שאין לא ממקור הזמן ופנציה, אלא יש בורא לעולם כל אשר בה, מנהיג ברחמים את הדרים עליו, שכל צער ומאורע הוא בהשגחתו הפרטית, ולכל דבר יש תכלית ומטרה.

בחי השגרה בהם הכל מתנהל על מי מנוחות, זהו הזמן בו על האדם לחזק לעמוד את האמונה הברורה והימיומה בה, שכל מה שישועה וניבור הוא טובה, כדי שיהא גיזל במחשבותיו שלו, וגם כאשר ילפני מצב בו עליו להתמודד בסיטונות קשיים, ויכל להשליט בקרבו את מחשבות האמונה בהם הורגל כל היום, לצלול את התקופה הקשה בתוספת וחיווק האמונה בה' ובדיעה הברורה שהכל מאתו יתברך.

פעמים שאדם בא לידי התמודדות, ולפתע פתאום נשמעות ממנו "מירות" אחרות, כשהוא בעצמו נמה להיכן נעלמה האמונה שנשמעה ממנו בכל עת מצוא. ה'עבודה' באותה עת היא שיאמר לעצמו דברי חיווק ואמונה, יתבונן בספרי אמונה ובסחון, ואף ילך אצל חכם המכיר שיעזור במצבו זה לחזק את האמונה בלבבו, בהם יחזקו באמונה יעמוד לו להתברר על נסיונו וליכות לימים טובים, בהם יוסיף להתבונן בספרים הקדושים וישיב את דבריהם אל לבבו, ויביא להאמין באמונה שלמה בה' כל ימיו.

משחר ילדותו גדל ישראל מאיר על ברכי הישיבה הקדושה, גדולי התורה שעמדו בראשה, חלקי התלמידים החכמים המופלגים שישבו בצילה. הישיבה, בה זכה האב לשקוד ולגדול מאז ימי בחרותו, היתה חלק מהמציאות של הבית, ולא רק בגלל העבר, אלא גם ובעיקר מחמת ההווה. בכל בוקר היה האב זוכה להתפלל בה את תפילה השחר, תפילה שפיתחת בדך וזכראו, ולאחריה המשיך את סדרו יום בהתמחה ועמל התורה במסגרת הכולל שהיה בה, עד לשעות הערב בה היה על לביתו.

מאז היותו ראוי ובוגר, שיכל להתחייב לשבת על מקומו מתחילת התפילה ועד סופה, כולל בקריאת התורה, בכל שבת זכה ישראל מאיר להצטרף לאביו לתפילה בביתל הישיבה, כשדברסד חזרה לביתו, פנים מעט ובהתאם להבנתו, היה האב מספר לו מעט על מעלת הישיבה וגדולתם הצנועה של ענקי הרוח שעומדים בראשה, הקשקשים בכל עת בתורה הקדושה, היא שיחם ושיגם, ואין להם בעיולמם אלא ארעב אמת של עמל התורה, והעמדת תלמידים בקרן אורם של תורה.

אורחות הבית התנהלו לאורה של הישיבה הרבנית. בשולחן השבת היה האב מרבה לספר מהשיחות והשיעורים שהיו בשיבה, כיצד צריך להראות בית של תורה, מהו המה דברי עדיפותיו, ודברי חיווק והתורידרות ששמע בכל ערב דברי, הקשרדים ופרשתי השבוע. פעמים גם שהוסיף לספר דבר מה שראה בעבר ובהווה או שמע על התגת ראשיה ורביניה, מעשים ומלכמים שיש בהם לימוד התנהג של תורה, כיצד גדלים והיאך נתנהגם אלו הוסיים להקשקשים בתורה ועמלה, ויחד עם זאת נהריים גם בחלקי התורה הנוספים, ובידאת שמיים והתופת עליהם נשמרים מכל נדנדו חטא ועבירה ועוץ, גם בחלקים שיבין אדם להבירי.

המודד נדלדולת של אדם, כיצד פעם אביו את דברי מאז מדגולי ישראל, הוא בהתנהגותו שלמולת בכל חלקי התורה ומצוותיה. אין שוה שהוא מליץ גדול, ואין לו לממוד מעצמית. באותה מדה אם ישנו אחד הושקד על התורה למשך שעות, ויחד עם זאת מלול בתפילות, הגם שכשרי הרבה מאוד, אך בנפילותיו לאו מאבד הרבה ממילותיו. כך גם אחד שגומל חסדים רבים בכל יום אבל אינו עוסק בתורה, וכמהו כאלו שחסד להם בלימיותם וגדלותם, ועליו להזהר להשפער למדה מהם רק את מלכתם אלו את חסרותותיהם.

בבית כזה שכולו מבוסס על הישיבה הרבנית, לא פלא שאיפתו ופסגת חלומו של כל אחד מבניו, היה שיוכה להיות אצל מנהג בבה העת. מאז ילדותו אייה לו ישראל מאיר את הישיבה הקדושה שכאשר יסיים את שלושת שנותיו בישיבה לעצורים, ובדואי יוכל למלוד בה ולזכות לישב בצלם של גדולי ישראל העומדים בראשה, לקבל מהם תורה ועמלה עם יראת ה' טהורה.

זכרונותיו של ישראל מאיר מימי ילדותו הצעירים הצרובים היטב בזכרונו, היה אודות הישיבה ורביניה וגדולי התורה שעימדו בראשה. הזכרון הראשון היה ממואת עת ששלהם עם צאצו במנועד לבקר בבית ראש הישיבה הקשיש, לקיים את המצוה "לקבל פני רבי דרגל", וראש הישיבה קיבלם בכבוד גדול, וליטף את לחיו כששמרכיו ואומר לו, "למלוד טוב ונתכה להיות תלמיד חכם". נשתיים אחו את כך, שבעמד להתחיל בלימוד הגמרא הקדושה, ונכנס לקבל את כרכתו, שמע ממנו אורחות חיים, שיקשיב טוב למלוד וילמד היטב, וככל שירוב לחזוך כך יוכל לחזור ולהשליט את התורה קדושה. לקראת סיום הראשון שלמד, לקחו אביו לאחד מגדולי עולם העידומים בראש הישיבה, שבחננו על כל הפרק, ולאחר שדיע היטב, שבחו ועודדו שיימשיך ללמוד לעוסק בתורה ולגדול בה. **הזמנים** האחרונים ביותר על ישראל מאיר, היו ימי חול המועד, שבת הצטרכה לאביו בביקורו המועד אצל רבותיו גדולי עולם, ושמעו מהם תפילה חולין של תלמידי חכמים' הצריכה תלמוד, כשככל שגדול מוסיף להבין בהם תוספת דברים. הביקורים החלו ביו יקרים עברו: יתור מכל דבר אחר, ומעולם לא עלתה על דעתו לקנות בלגן בחור שסיפר לו על נסיעות כאלו ואחרים ששמע בימים הקדושים הללו של חול המועד, לבקר ולטייל בכל קצוי ארץ, ארץ הרגיש לחיץ, שאותו שהוא ממש מכין שאינו רואה להתלבד בתלמידי חכמים שהוא חניץ הרקב בשיניה, לכל הפחות יש לו איזה שהוא פציץ עלוב של נסיעה לכל מיני מקומות שונים.

במהלך ביקוריו אצל אלו, רבים מדגולי ישראל שאליהם הגיע עם אביו, היו מתייחסים אל ישראל מאיר גם באופן אישי, ושואלים אותו דבר מה, או משיאים לו עצה טובה ולפעמים רק ברכה מרובה. היה פעם שיעורו אותו שהדרך לעלייה איתנה בהר ה', היא בציצות הרוחות הנדרשת מבין עילה', שאילה אפשר להגיע על ידי הקפדה על דברים קטנים וחשובים המשפיעים בטובתם על כל היום. להתחיל את היום בתפילה בביתל הישיבה, היא המהפכים שאינם הם קשים לעשותם, אך עתולעת כל מרובה, שמשפיעה על כל היום לטובתו ולברכה, שתחילת היום כוחו דגול ועצום לגרום מהמכשוי יהיה הבית ויראת ה' טהורה.

פעם אחרת נאמר לו, על אופני הצמיחה והגדילה היה שיש לאדם 'מחייה' מסוים, וכמובן שהוא צריך להיות מוואתם לבחור בן גילו באופן שיעזור ויועיל עברו, והעצה הטובה עבורו, שיקבע לעצמו שבכל סידר לימוד, שיעלה את הכתה שאלה או תירוצן שלמד, הכוללים להיות עם מושים' את תוספות, ועצם

תשובה ל"סיפור ושאלה בצינו" מהפיק שזוע שעבה:

הדבר שיוודע שבסופו של הסדר עליו לכתוב דבר מה, יהווה עבורו דירבון ועידוד להבין היטב את דברי הגמרא הקדושה ומפרשיה, למלוד בהתמדה ועמלה של תורה.

כמו כן הדריכוהו בנתיבות התורה דרכי גדולה, שהיה עליו קשר בין התלמיד לביתו שהוא על ידי ההקשבה הטובה לשיעורים, לדור עליהם להתבונן בהם ולהרגיל את הראש לחשוב בתורה ולהיות עמל בה, ולבוא לדבר עמהם בלימוד בשעות המיוחדות כל, ואם יש צורך, להתייעץ עמהם ולשמוע מהם אורחות חיים, שיכולו לעזורו למלוד כיצד לבדור על היצר הרע ולעשות רצון ה', שהרי מוסיים הם בעבודה זו, ממלחמתם האישית במשך השנים ואף במה שהדריכו את התלמידים והיו ראוי כיצד הדור שילכו בה בכדי להמשיך בפנייה כלל להיות 'תלמיד חכם', תחילה יש להיות 'תלמיד', המקבל מרבותיו, ולאחר מכן ניתן להמשיך להעפיל לדורות גבוהות יותר להיות 'חכם'.

הנהגה אחת חשובה שאותה שמע ממנה גדולי ישראל, שחלקם אף חזרו עליה בהזדמנויות רבות, והיא הוויריות מחבררים קיים. היה גם פעם שראש הישיבה הקשיש שאלו, אם אלמד משניות אבות, כשישנה בחייו דור ושאלו, מה המה דברי התנא הקדוש 'נתאי הארבל', ישראל מאיר שחזר על משניות אלו פעמים רבות כשהוא תלמודו, ענה גם על שאלה זו בהרשיות כשחזרו על המשהנ בעל פה: "נתאי הארבל אומר הרחק משכן ערע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפרועות". טוב מאד' עודדו ראש הישיבה הקשיש, את הדברים האלו צריך לדעת היטב היטב, להשיבה אל הכל, ולא להכחל להתגלבל מתגות אחרים, אלא לשמור לעליה ולתחיל את צמיחתו על ידי ההתרחקות מחבררים שאינם טובים, כשמיכנים שאינם טובים, ועל אצחט כמה וכמה שלא להתחבר לרשעים, שהם אלו המעוררים אותו להתנהגות שאינה הולמת ומתאימה, לדבר שאינו ראוי ונקי, אלא להתרחק מהם כמחוטף קשות, שלא יהיה עמהם שום קשר ושיחיות.

במהלך שנותיו בישיבה לצעירים התאספם לישראל מאיר עצות טובות מדגולי ישראל לעלייה בתורה ויראת ה' טהורה, שאותם רשם במחברת מיוחדת שייחד למלטה חשובה זו, ואף השתדל לקיים בהם כדי שיוכל להמשיך לעלות ולצמוח במעלות התורה והיראה. מחברת קרימה זו היתה שותפתו לתוספת הצמיחה, הרוח העיון המבוסס נדך ב כוחות מחודשים, כשמרגיש כאילו בעל השמועה עומד כנגדו ואומר לו את דברי הדרכתו וברכתו.

בילות ראש חודש שפליהם נתוב בספרי היראה שראייים המה לחבורו הנפש' ולתוכניות אישיותיות לחודש הבא כיצד נצלו עוד יותר לעסוק התורה ועמלה בהתמדה מתוך חיווק ביראת ה' טהורה, היה ישראל מאיר עובר על הדברים הרשומים במחברתו, כשמבונן בהם ובוחר לעצמו צעה אחת טובה בקשיומה יתאמץ במיוחד בחודש הבא לטובה, ותכונתה מהנהגתו זו זכה שהיה בדרך שמים 'והולך' בעבודת ה', בצמיחתו הרוחנית להיות עבד נאמן לעבודתו יתברך שמו.

כשתגיע עת דודים ובעזרת ה' אוכה להקים את בית, חשב ישראל מאיר בלבו, הרי עד בודואי שיתאספם במחברתי עצות טובות ונוספות כשיבדור כפול וישלש ואף ברובים, באותם הימים אסדר את כל העצות הטובות הללו לפי סדר ראוי, ואשלחם לקהלתי, לקראת התחנהו להציג קונטרס קטן שיכול לשמש כעזר ויוסיף לבהוריה רבים בדבר העלייה בהר ה' והקיימה במקום קדשו, שכולו המה דברי קדושים של גדולי ישראל כפי ששמעתי בעצמי.

חובה נוספת יש לי לשקוד על התורה, היה מהרהר לו פעם מוזקח את עצמו בלימוד התורה והתמדתה, שאילו חלילה לא אעשה כך, הרי באשמתי בהרבותיה הרבות של גדולי ישראל שקיבלויה במהלך השנים על צמיחתו וגדילה בתורה ולהיות תלמיד חכם, לעולים חלילה חלילה להטיל, שמחמתי כפי קיומם.

חלום ילדותו של ישראל מאיר על לימוד בישיבה הקדושה התקרב להתגשמותו, כאשר מתחילת שנתו השלישית בישיבה לצעירים החל בספירה מיוחדת ליום בו יוכל להנסע לשפריה תלמיד מן המבחן, ונשכחף החורף של שנה זו, ויוציג הקיץ כזה וכוה, הכין את עצמו למבחן מתוך מחשבה פנימית שגדל כמהו, שאביו נמנה על בוגרי הישיבה ולומדיה זה שנות דור, ואף הוא שאל בישיבה מילדות, אין סיכוי בעולם שלא יתקבל אליה ויפתחו בפניו את שעריה לרווחה.

היה גם פעם שאחד מאברכי הישיבה אמר לו, שכעת כשמגיע עם אביו לישיבה, הרי מקומו מסודר לו במדרשו של בית המדרש בסמוך לאביו, אך כאשר יוכי להנסע לישיבה תלמיד מן המבחן, יש לו אי שם בקצה בית המדרש, במקום המיועד לבורחים תלמידים, שהרי לו לימודו ולימודו שעליו לעשות את עצדיו בכוחות עצמו, לא להסתמך על גדולת אביו ושמו הטוב ההולך לפניו, אלא ככל שיתקדם בעבודה עצמית כך יעלה ויגדל, ואם חלילה לא יתאמץ מספיק, המציאות היא שיוידים.

מסיבות אלו ואחרות, מובטח היה ישראל מאיר בקבלתו לישיבה הקדושה, וכך גם חשב אביו אור רבותיו בישיבה לצעירים. למרות כל זאת התאמץ ישראל מאיר גם בחזרה מרובה על ידי הגמרא עליהם אחר הלמד מבחן הקבלה לישיבה, כשהצה להתקבל לישיבה בזין אלו בחסד, כשהריב הישיבה היא שיוודע היטב את משנתו, אף בבידורים אודותיו ישמעו דברים טובים, וכך יוכל להתחיל את לימודיו בשנה הראשונה ביימה ה' עושה חיל, לעלות במעלות התורה והיראה לארום ובעילם של תנאי הישיבה גדולי ישראל, להיות בן תורה וישיבה העושה רצון ה' בלבב שלם.

המחל אחר שהיה לישראל מאיר מהמבחן לישיבה, פג כרגע לאחר תחילתו. המבחן עבר עליו באוירה טובה, כשמרגיש שהרבינים הבוחנים נהגו מתשובותיו בהירות והבטחות, ואף מדבריהם הבין שישמחו לקבלו תלמיד מן המבחן בישיבה לשנה הבאה לטובה ולברכה, כך שראה את עצמו שהתקבל לישיבה ומיד לאחר המבחן כיבד את אביו כשהג ובשר לו את הדברים, שמחמתי היתה כשה שיקה שבנה הבית ילמד תורה ויהתקן אצל רבותיו גדולי התורה, ואף ילמוד שנים מן באותו בית מדרש דברי יום ביומו, ובדואי ימצאו עת רואו למלוד בחברותא, שהוא מהמעלות הגדולות ביותר שיש, שאב זוכה לקשר של קיימא בינו לבנו בלימוד קבוע בתורה הקדושה.

לקראת סיום זמן קיץ, כשהחלו ימי האבולות על חורבן בני המקדש, נדע לראש הישיבה לצעירים שעה שבה מסימת תלמידיו המבחר שלמין מאיר לא התקבל לישיבה הגדולה, בה היה רב את עצמו תלמיד מן המבחן. בתחילה חשב ראש הישיבה שמדובר בטעות טכנית שניתן לסדרה בטלפון אחד, אך לאחר שלא הצליח בכך, מהל אל האב ועדכן אותו במציאות שנודעה לו, והציג לו סיפה להתחיל להמשיך לתקן את הטעות שהיתה ולסדר את קבלת בנו לישיבה.

אזכור אל בני המשפחה ללימוד הפילה עם פרט!

למרה הפלא פנייתו של האב להנהלת הישיבה לא הועילה. בדיוק באותה עת אחד מאחוריהם היה לקבלה, שעומד מול להציג קשים של בקשות לערער על החלטת הנהלת הישיבה, החליט להקשיח את עמדותיו כבדי שכל המבקשים והמעוררים יתבוננו לנפש, והחליט בדעתו לקחת את סיפורו של ישראל מאיר כמשל ודומאל לכל המבקשים, שאפילו אותו, שמגיעת בקשה אכן היתה מסיבות טכניות, ואביו הוא מחשבי הבוגרים ואף מהלומדים כעת בישיבה, בכל זאת לאחר שהנתחלה אל קיבלה אותו, אין מה לנסות לבקש לשנות את ההחלטה.

כשנודע לראש הישיבה ולאב הסיבה לאי קבלתו, ניסו להמציא עליה להעפיל את כל שאלות הבנהלה הישיבה הראשיה ורביניה, אך למרות רוב המאמצים וההשתדלויות, לא הצליחו לשנות דבר, הממונה הלה עמד בהצרוותה על דעתו, כשמוסיף לומר שאם יקבלו את ישראל מאיר לישיבה יצטרכו לקבל את כל אורחם שעות שדחו ועדיין מוסיס את כחם להשפיע עליו את ההחלטה, דברים שבהחלט הינם חסרי כל קשר, אך במציאות קיימת הלה הצליח לתקן כצור איתן בהחלטתו, וישראל מאיר נשאר באל כל שינה שאילה יוכל להתקבל לזמן הבא המתקרב ובא בצעדי ענק.

הימים שעברו מהרה ויסיים הזמן ההולך ומתקרב נשף בעורפם, וכעבור זמן קצר הצליח ראש הישיבה ידח עם האב למצוא לישראל מאיר ישיבה אחרת בעיר הקדוש שישכנה בשכונת 'נאן וגו', כשראשה עומדים גדולי תורה ויראה, ולדעתם יוכל לגדול בה ולהמשיך את צמיחתו הרוחנית, להיות תלמיד חכם העמל בתורה ומתמיד בה כל ימיו.

לאחר שסודרה קבלתו בישיבה האחרת הגם שלא נבחר בה, וזאת מתוך ההכרות העמוקה של רבני הישיבה עם הראש ישיבה לעצירה, שהכיר את הפירות הטובים שפיל להם אז שנים רבות, קרא ראש הישיבה לישראל מאיר שישוח עמו על כך, שבתחילתה העמידו על המציאות שאי קבלתו בישיבה אותה הפך ורואה אלו החלטת סופית ובלתי ניתנת לשניי, שדבר ברורות את המצב, וכל שינה בדמיונות שוא שבסופו של דבר העיון יסודר. ולאחר מכן סיפר לו על הישיבה האחרת בה הצליחו לפעול עבורו שיתקבל בה.

תוך כך הדברים, הבטי ישראל מאיר בפני ראש הישיבה את צערו הרב, שמא ילדותו היה בטוח בעצמו כשיבישה המבקושת ילמד ויגדל בתורה, והוא המקום הטוב והמתאים ביותר עבורו, וכיצד יוכל לעמוד בסבירות כל תקוותיו וערעוריו כל חלומותיו ונבוניו שידס ובהל לעצמו במשך השנים, וילך נלמד במקום אחר. **יקוי** ואחווה, פנה ראש הישיבה אל ישראל מאיר תלמידו, רבני הישיבה יחד עם אבין פעלו רבות כך שתתקבל לישיבה שרצית ונקשת, ולמרות הכל הדורב יצא אל הפועל, כאשר נדמה שפלויי אשם לדבר, או אלמיו יש לו שייכות בכך, אך אנו מאמינים בני מאמינים צריכים לדעת, שהגם שעלינו היה מוטל לעשות את הנראה בעינינו, אם משימים מסובכים את אחרת, אין זו אלא לטובותינו, כשמישה מסמיט טוב כל כך שתלמד במקום החדש, אי שם הרחק מהבית והאב הגדול שיש לך, בשכונה השקטה והקטנה הרחוקה משאונו של עיר, ושם הצליח עוד יותר לעלות ברוח ויראה.

ישראל מאיר התקשה לקבל את הדברים, במיוחד בשל מחשבותיו בסתרי לבו, שאילו היו פועלים עוד יותר בודואי שהיו מלומדים להכניס לישיבה האב, לא שחינוכו הטוב ובדעות מידותיו הטובות העליוו לו לבל מאיר דבר, ובמקומו פנה לראש הישיבה ושאלו, אולי יש לרב עצה טובה והגונה עבורו כיצד אוכל לקבל עלי גזירת שמיו זו באבהו, לקראת הזמן הבא להתחיל את הישיבה החילונית בשמחה ובלב.

היה החורף כל השיבוי ראש הישיבה, שאכן יש לו עצה טובה מיוחדת, והיא בקיום אהל מפורשת בשולחן ערוך כירא שמים, כשמיוסיים ומבאר, שכוונתו לנאמר אחריו"א בסימן רפ"ה ס"א רש"י, שחיבב אדם להשליט פרשיות עם הצירוב שנים מקרא ואחד תרגום או פסוק, וראו שמיו יחד ידי שיהם, שלומד הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום ואחד פרש"י. שאם במהלך זמן קיץ לא הספקת לעשות זאת, מימי בני המעשים שיבואו לטובה הקיבץ לו כל תלמיים לימוד, לו וכאשר תוכה לזה, מליב התלמיד העצומה קיבץ מוזה תכונתו, ובמיוחד מצוה זו שסמלתה מרובה על שאמור חז"ל בברכות ה' ב', שזוהים עבורה למצוה זו שנים, ועד תרחיק תעוליות מרובות, ואחת מהן תהיה שתקבל עליך מציאות זו בששון ובשמחה ומתוך ידיעה ברורה שהוא הטוב ביותר בעבור.

ישראל מאיר קיים את עצת רבו, וכאשר יוכל להשלים את לימוד פרשת שלח, אורז ענייו, כשהבין את כונת הרב, והתפלל לה' שיתן לו את הכח והיכולת להצליח בישיבה אליה מעותד ללכת בזמן הקרב ובא, שיגדל בה בתורה ויראה, ויזכה לקשר של קיימא עם התורה ולומדיה.

עם תחילת זמן אולו הגיע ישראל מאיר לישיבה, כשמשתדל להשיח מליבו את אכזבות מקום לימודיו ה', ולהשיב אל לבבו שאם ה' אינה אור למקום זו, הוא הטוב ביותר עבורו, והתחיל את לימודיו בצורה טובה, בהתמדה ובעמלה של תורה, כשהנהגה מהישיבה ולומדיה, וזוכה לישב בצילם של גדולי התורה העומדים בראשה.

בחלקו האחרון של החורף הראשון בישיבה, באחד הימים חלה ישראל מאיר בעקבות כך הוצרך לניתוח מוסבד. בההציעות עם גדולי המומחים ליעוץ רפואי, אושפ למשך תקופה ארוכה בבית החולים 'שערי צדק' הממוקם בסמוך לשכונת בית גן מקום ישיבתו, כשמחבריו לישיבה סועדים אותו בחוליו ומסייעים לו בכל הוצרך, כשהקריקו בלימוד קבוע בכל יום, שנתן לו את החיות והכח להתחזק ולעמוד איתן בכל ייסוריו וכאביו.

באותם הימים עברו שווכ על מיתות בית החולים, נזכר לפתע באכזבותו הרבה של האתקבל ללימוד בישיבה בעירו, שכאורת שיהא שרצה וחפץ, וה' ורעת עם חוליו כה לכן להבלין ולהשליט את חסדי ה' עמו שלומד המצומה המכמה לבית החולים, כך חבריו מסייעים לו ולומדים עמו בכל יום, דבר שהיה נדבב ממנו אילו היה לומד בישיבה בעירו ומקומו. ואף התרונות של בני המשפחה עמו מביט מטט חוליו קלה בהרבה, ששעות רבות חבריו מהישיבה סועדים אותו ומסייעים לו בכל הדרוש.

עוד כטרם הסתיים מן החורף הבריא ישראל מאיר ושב לישיבה, כשכלב יום מוסיף הרחיק מיתות לה' על שלא התקבל לישיבה שרצה וחפץ, וה' הולכיט לישיבה בה זוכה ללימוד ולהשתלות, ומשך השנים עלה בה במעלות התורה והיראה, כשדבס בגדולי התורה שבעמל בראשה, קבל מהם אורחות חיים בלימוד התורה ועמלה ודרכי גדולה, זוכה להיות מבחירה וממהימזדים שבה.

מנין בפרשתינו ערפש"ו אורז עניי ישראל מאיר?

תשובה לשאלה, מנין בפרשתינו ערפש"ו יסד רבי שמעון את דבריו, שכאשר גדי ישמע אל הסיפור של השידוך שהיה באופן של נס ופלא מדיהמים, הדבר יוסיף לחזק לו את האמונה בה' ולהתקרב אליו בלבב שלם ולשמור את מצוותיו ולעסוק בתורה.

וביאר רש"י, "כי על כן יִדְעַתְּ חֲתָנְתָּהּ בַּמִּדְבָּר. כי נאה לך לעשות זאת על אשר ידעת חנותנו במדבר וראתי נסים וגבורות שנעשו לנו". מבואר בדברי רש"י, שכאשר אדם רואה ניסים וגבורות הנעשים, דבר זה מביאו להתקרב לה' ותשמור מצוותיו ולעסוק בתורתו, וכפי שאכן היה עם גדי, שבעקבות שמיעת הסיפור התחזק באמונה והתקרב לה' ותורתו בשמירת מצוותיו וקביעת עתים לתורה ועמלה.

שמות הזוכים לשבוע פרשת אהר:	ניתן לקבל כל שבוע את העלון הבקס או באימיל (אל תשלום), בתוספת ה"סיפור ושאלה בצינו' בגודל כפול , על שני עמודים. המעוניינים לקבלו, ישלחו את שמם וכתובתם בכתב ברור, בתוספת מס' טלפון לבידורים, לבקס המערכת או למייל: ichudbchdid@gmail.com
הרובין ב"הנ"ח	חיימוזן י. - מודיעין עילית - אילת השחר ע"ה ת"כ"ט שטרן י. - אלעד - אפקיק איל
	רבינוביץ א. - בני ברק - אפקיק איל
	רוזנברג מ. - ניו יורק - אפקיק איל
	ויסברג א. - ירושלים - אילת תערוג
	וייס י. - מודיעין עילית - אילת תערוג
הודעה נשלחה/תשלח לזוכים (במהלך החודש הקרוב)	

תשובות לשאלות המתפרסמות בעלון זה, יש לשלוח בכתב ברור וקריא, בציורף שם, כתובת וטלפון, עד ליום ג' בשעה 23.00 בלבד לפקס' 9741115 - (08) מח"ל ב' קדימזת 8 - 972 + (24 שעות לאו) וימי ichudbchdid@gmail.com - עד יום ג' בערב בלבד]

הפרסים לשבוע זה: "קובץ פרשיות - ביאורי רבי אלחנן וסרמן צ"ל ה"ד ע"ה"ה", ב"כ.

עוד שלושה זוכים נוספים, כל אחד בספר **"מאירת עינים** - ליקוט עצום מחז"ל, ראשונים ואחרונים, בטעמי ובפרטי המצוות תנוהות בזה"ל".

הפרס לשבוע זה על "סיפור ושאלה בצינו" שני זוכים, כל אחד בספר "לקוטי חתומים - נדע והשקפה".

הפרס האחרון ותגובות וכל עני העלון, ותרגומת והנצחות, יש לפנות למערכת בבקס ביאור ה"ל"

© על הזכויות שמורות "אחילת בחדור" ולרבינים הכותבים – מודיעין עילית - ארץ ישראל